

ӘОЖ 517

**АНИЗАТРОПТЫ ЛОРЕНЦ КЕҢІСТІГІНДЕГІ ТРИГОНОМЕТРИЯЛЫҚ ЖҮЙЕ
БОЙЫНША КӨБЕЙТКІШТЕР КЛАССТАРЫ**

Бидірахымова Еркежан Бейбітқызы

b.yerkezhan@gmail.com

Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУіргелі математика кафедрасының 2 курс магистранты,

Нұр-Сұлтан, Қазақстан

Ғылыми жетекшісі—Джумабаева А.А.

Айталық $1 \leq p \leq \infty$ үшін $L_p[0,1]$ кеңістігінен алынған $[0,1]$ аралығында анықталған барлық f өлшемді функциялар үшін келесідей өлшемдер шенелген.

$$\|f\|_p = \left(\int_0^1 |f(x)|^p dx \right)^{1/p}, \quad 1 \leq p < \infty$$

$$\|f\|_p = \sup_{x \in [0,1]} |f(x)|, \quad p = \infty$$

Айталық $\bar{p} = (p_1, p_2, p_3), \bar{q} = (q_1, q_2, q_3)$ – векторлар, келесі қасиеттерді қанағаттандыратын $0 < q_j < \infty, 0 < p_j < \infty$, егер $q_j = \infty$ онда $0 < p_j \leq \infty, j = 1, 2, 3$.

Айталық $f \in L_1([0, 1]^2)$ және оның тригонометриялық жүйе $\{e^{2\pi i(k_1 x_1 + k_2 x_2 + k_3 x_3)}\}_{k_1=-\infty, k_2=-\infty, k_3=-\infty}^{\infty, \infty, \infty}$ бойынша Фурье коэффициенттері $\{a_{k_1 k_2 k_3}(f)\}_{k_1=-\infty, k_2=-\infty, k_3=-\infty}^{\infty, \infty, \infty}$.

$l_{\bar{p}\bar{q}}$ арқылы анизотропты дискретті Лоренц кеңістігін келесідей анықтаймыз

$$l_{\bar{p}\bar{q}} = \left\{ \{a_{s_1 s_2}\}_{s_1 \in Z, s_2 \in Z} : \|a\|_{l_{\bar{p}\bar{q}}} = \left(\sum_{k_3=1}^{\infty} k_3^{p_3-1} \left(\sum_{k_2=1}^{\infty} k_2^{p_2-1} \left(\sum_{k_1=1}^{\infty} k_1^{p_1-1} (a_{k_1 k_2 k_3}^{***})^{q_1} \right)^{\frac{q_2}{q_1}} \right)^{\frac{q_3}{q_2}} \right)^{\frac{1}{q_3}} < \infty \right\},$$

мұндағы $a_{k_1 k_2 k_3}^{***} = s_1, s_2, s_3$ айнымалылары арқылы алынған $\{a_{s_1 s_2 s_3}\}_{s_1 \in Z, s_2 \in Z, s_3 \in Z}$ тізбектерінің өспейтін алмастырулары.

Айталық f функциясы оның Фурье коэффициенттері $\{a_{k_1 k_2 k_3}(f)\} \in l_{\bar{p}, \bar{q}}, \bar{1} \leq \bar{p}, \bar{q} \leq \infty$ қасиетке ие болсын деп аламыз. Келесі функцияны алайық $\varphi \in L_1([0, 1]^2)$.

Келесідей бейнелеуін қарастырамыз

$$T_\varphi : \{a_{k_1 k_2 k_3}(f)\} \rightarrow \{c_{k_1 k_2 k_3}(f\varphi)\},$$

мұндағы $\{c_{k_1 k_2 k_3}(f\varphi)\}_{k_1=-\infty, k_2=-\infty}^{\infty, \infty}$ тізбегі φf функциясының Фурье коэффициенттері.

Айталық φ функциясы $M_{\bar{p}_0, \bar{q}_0}^{\bar{p}_1, \bar{q}_1}$ классына жатады егер сызықты оператор $T_\varphi : l_{\bar{p}_0, \bar{q}_0} \rightarrow l_{\bar{p}_1, \bar{q}_1}$ кеңістігінен $l_{\bar{p}_1, \bar{q}_1}$ кеңістігіне шенелген және

$$\|\varphi\|_{M_{\bar{p}_0, \bar{q}_0}^{\bar{p}_1, \bar{q}_1}} = \|T_\varphi\|_{l_{\bar{p}_0, \bar{q}_0} \rightarrow l_{\bar{p}_1, \bar{q}_1}} = \sup_{\|a(f)\|_{l_{\bar{p}_0, \bar{q}_0}} \neq 0} \frac{\|c(f\varphi)\|_{l_{\bar{p}_1, \bar{q}_1}}}{\|a(f)\|_{l_{\bar{p}_0, \bar{q}_0}}}.$$

Біз T_φ операторы $l_{\bar{p}_0, \bar{q}_0}$ кеңістігінен $l_{\bar{p}_1, \bar{q}_1}$ кеңістігіне бейнелеу үшін φ функциясы қандай шарттарды қанағаттандыру керек екенін анықтағымыз келеді.

Айталық $[0, 1] \times [0, 1] \times [0, 1]$ жиынында $f(x, y, z)$ функциясы берілсін. $V_T f$ арқылы $f(x, y, z)$ функциясының $[0, 1] \times [0, 1] \times [0, 1]$ жиындары арқылы алынған толық вариация дейіз және келесідей анықтаймыз

$$V_T f = \sup_T \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^M \sum_{k=1}^K |f(x_n, y_m, z_k) - f(x_n, y_m, z_{k-1}) - f(x_{n-1}, y_m, z_k) - f(x_n, y_{m-1}, z_k) + f(x_n, y_{m-1}, z_{k-1}) + f(x_{n-1}, y_m, z_{k-1}) + f(x_{n-1}, y_{m-1}, z_k) - f(x_{n-1}, y_{m-1}, z_{k-1})|$$

мұндағы T дегеніміз $[0, 1] \times [0, 1] \times [0, 1]$ жиының кезкелген бөліктенуі.

Егер

$$V_{0,0}^{1,1}(f) = \sup_T V_T(f) < \infty,$$

Онда $f(x, y, z)$ функциясы $[0,1] \times [0,1] \times [0,1]$ жиынында шенелген вариациялы деп атаймыз.
 $(f(x, y, z) \in V([0,1] \times [0,1] \times [0,1]))$.

Толық вариацияға байланысты алынған нәтижеміз келесідей.

Теорема 1.1 Айталық $1 < \bar{p}_0, \bar{p}_1, \bar{r} < \infty, 1 \leq \bar{q}_0, \bar{q}_1, \bar{s} < \infty$ $\frac{1}{\bar{p}_1} + \frac{1}{\bar{r}} = \frac{1}{\bar{p}_0} \frac{1}{\bar{q}_1} = \frac{1}{\bar{q}_0} + \frac{1}{\bar{s}}$ Онда

келесі теңсіздік дұрыс

$$\|\varphi\|_{M_{\bar{p}_1, \bar{q}_1, \bar{q}_0, \bar{p}_0}} \leq \left(\sum_{k_3=0}^{\infty} k_3^{r_3-1} \left(\sum_{k_2=0}^{\infty} k_2^{r_2-1} \left(\sum_{k_1=0}^{\infty} k_1^{r_1-1} (2^{-k_1-k_2-k_3}) \int_{2^{-k_3}-1}^{2^{-k_3}} \int_{2^{-k_2}-1}^{2^{-k_2}} \int_{2^{-k_1}-1}^{2^{-k_1}} |d\varphi(x, y, z)| \right)^{s_1} \right)^{\frac{s_2}{s_1}} \right)^{\frac{s_3}{s_2}} + \left(\sum_{k_1=0}^{\infty} (2^{-k_1}) \int_{2^{-k_1}-1}^{2^{-k_1}} |d\varphi| \right)^{\frac{1}{s_1}} + \left(\sum_{k_2=0}^{\infty} (2^{-k_2}) \int_{2^{-k_2}-1}^{2^{-k_2}} |d\varphi| \right)^{\frac{1}{s_2}} + \left(\sum_{k_3=0}^{\infty} (2^{-k_3}) \int_{2^{-k_3}-1}^{2^{-k_3}} |d\varphi| \right)^{\frac{1}{s_3}} + \|\varphi(1,1)\|.$$

Қолданылған әдебиеттер тізімі:

1. Стечкин С.Б. О билинейных формах. // ДАН СССР. - 71. 1950. - N 3. - С.237-240.
2. Караджов Г.Е. Тригонометрическая проблема множителей. // ДАН Болгария, 81, София, 1983. - С.82-86.
3. Pleukhanova N., Smailov E., Jumabayeva A. On spectral properties of the modified convolution operator // Journal of Inequalities and Applications, 2012, 146. - P. 1-15.